

Lounais-Suomen aluehallintoviraston varhaiskasvatuksen valvontaohjelman mukainen valvonta

Koulutuslautakunta 12.11.2024 § 99
239/00.04.00/2024

Tiivistelmä: Koulutuslautakunnalle saatetaan tiedoksi Paimion varhaiskasvatusta koskeva Aluehallintoviraston valvontapäätös.

Valmistelija/lisätietoja antaa:
sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, p. 02 474 5311

Aluehallintovirasto noudattaa varhaiskasvatuksen valvonnassa vuosittain päivitettävää valvontaohjelmaa, jossa syksyllä 2024 valvonnan kohteena on kunnallisten päiväkotien kasvatus-, opetus- ja hoitohenkilöstön kelpoisuus.

Valvonnan kohteeksi otettiin kunnille huhtikuussa 2024 lähetetyn kyselyn pohjalta ne kunnat, joissa ei-kelpoisten osuus koko henkilöstöstä on vähintään 25 % ja/tai ei-kelpoisten osuus opettajista on vähintään 30 %. Paimiossa nämä kriteerit ovat tuolloin täyttyneet. Kaupunki sai asiaa koskevan selvityspyynnön ja vastasi siihen 10.10.2024. Vastaus kattaa Paimion kaupungin seitsemän kunnallista päiväkotia.

Valvonnassa varhaiskasvatuksen henkilökunnan kelpoisuuksia tarkastellaan päiväkotitasolla. AVI:n 28.10.2024 antamassa päätöksessä todetaan, että Paimion päiväkodeissa lastenhoitajien kelpoisuustilanne on hyvä: vain kahdessa päiväkodissa kaikki lastenhoitajat eivät ole kelpoisia.

Varhaiskasvatuksen sosionomi -nimikkeellä ei päiväkodeissa työskentele yhtään työntekijää. Varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuusaste vaihtelee päiväkodeissa välillä 33,3–100 % ja kokonaiskelpoisuusaste opettajien osalta on noin 63 %.

Valvonnassa huomioidun päiväkotien ”koko” henkilöstön osalta vaihteluväli kelpoisuusasteessa on 66,7–100. Jokelan päiväkodissa kaikilla työntekijöillä on varhaiskasvatustlain mukainen kelpoisuus.

AVI:n valvontapäätöksessä huomionarvoista on kuitenkin se, että valvontaviranomainen on tietoisesti jättänyt huomioimatta Paimion päiväkodeissa työskentelevän varhaiskasvatustlain mukaisesti kelpoisen henkilöstön, jotka ovat minimihenkilöstömitoituksen lisäksi velho-nimikkeellä (= varhaiserityiskasvatustlastenhoitaja) toteuttamassa varhaiskasvatusta ja lasten tarvitsemaa tukea päiväkodeissa. Näitä työntekijöitä on yhteensä 10 ja heillä kaikilla on lain mukainen varhaiskasvatustlastenhoitajan kelpoisuus. Kaupungissa on myös kolme konsultoivaa varhaiskasvatustlastenhoitajan erityisopettajaa, jotka ovat kaikki varhaiskasvatustlastenhoitajan kelpoisuuden lisäksi varhaiskasvatustlastenhoitajia, mutta heidän ryhmässään työskentelyaikaansa ei huomioida mitoituksessa.

AVI:n päätöksen huomautus ”*Palvelujen järjestäjän tulee systemaattisesti pyrkiä saamaan aktiivisesti rekrytoimalla enemmän kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä.*” on hämmentävä, kun valvontaviranomainen ei omassa toiminnassaan huomioi edes kaikkia päiväkodissa työskenteleviä varhaiskasvatuslain mukaisesti kelpoisia työntekijöitä eikä varhaiskasvatuslain henkilöstömitoitusminimiä vahvempaa resursointia.

AVI:n tekemässä kartoituksessa ja sen jälkeisessä selvityksessä ei ole kyse kelpoisuusehtojen täyttävän henkilöstön osuuden tarkastelusta suhteessa tämän hetkiseen lakiin tai vuonna 2030 voimaan tuleviin varhaiskasvatuksen säädöksiin, vaan ylipäänsä suhteessa työsuhteisiin. Paimiossa ollaan varhaiskasvatuksen henkilöstön mitoituksessa menty jo isoja askelia kohti vuonna 2030 voimaan tulevia lain vaatimuksia, ja yli 3-vuotiaiden ryhmissä on pääsääntöisesti kaksi opettajaa ja hoitaja -tiimi sen sijaan, että tiimissä olisi lain vaatimusten mukaisesti vain joka kolmas kasvatusvastuullinen henkilö varhaiskasvatuksen opettaja.

Paimion kaupunki on palvelujen järjestäjänä systemaattisesti pyrkinyt rekrytoimaan kelpoista henkilöstöä, kehittänyt päiväkotien johtamisjärjestelmän sellaiseksi, ettei päiväkodeissa ole enää lapsiryhmässä toimivia päiväkodinjohtaja-opettajia. Hallinnollisia päiväkodinjohtajia on tällä hetkellä neljä, ja heidän lisäksi varhaiskasvatuksessa työskentelee kaksi apulaisjohtajaa. Heillä kaikilla on varhaiskasvatuslain mukainen kelpoisuus päiväkodinjohtajan sekä varhaiskasvatuksen opettajan tehtäviin. Varhaiskasvatuksen opettajina toimivan henkilöstön osalta muodollisesti kelpoisten prosentuaalinen osuus on myös kasvanut.

AVI:n päätös on oheismateriaalina.

Esittelijä:	Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki
Päätösehdotus:	Koulutuslautakunta merkitsee AVI:n päätöksen tiedoksi.
Päätös:	Päätösehdotus hyväksyttiin.